

Haridus- ja Teadusministeeriumi Haridusvaldkonna teadus- ja arendustegevuse programmi 2023–2027 uurimistoetuste taotlemise tingimused ja kord

1. ÜLDSÄTTED

1. Käesoleva korraga reguleeritakse Haridus- ja Teadusministeeriumi (edaspidi HTM) Haridusvaldkonna teadus- ja arendustegevuse programmi 2023–2027 (edaspidi TA programm) uurimistoetuste taotlemise, hindamise, määramise ja aruandluse tingimusi ning korda (edaspidi kord).

2. EESMÄRK JA MEETMED

1. Haridusvaldkonna teadus- ja arendustegevuse programmi 2023–2027 eesmärk on toetada Eesti õpetajate ja tugispetsialistide¹ järelkasvu tagamiseks vajalikku teadus- ja arendustegevust.
2. TA programmi eesmärkide saavutamist toetatakse järgmiste meetmete abil:
 - 2.1 I meede. Suuremahuline teadus- ja arendusprojekt, mis kestab kuni kolm aastat ja mille maksimaalne eelarve on 350 000 eurot. I meetme uurimistoetused keskenduvad juhtkomisjoni poolt püstitatud konkreetsetele uurimisteemadele. Taotluste hindamisel lähtutakse ennekõike projektitaotluste kõrgest tasemest ning vastavusest programmi eesmärkidele.
 - 2.2 II meede. Avatud taotlusvoorude korraldamine. Taotlusvoore korraldatakse uurimisteemadel, kus soovitakse luua uut teadmist ja mõjutada seniseid õpetamispraktikaid, ning kus on suur kaal teadlaste endi valitud uurimisküsimustel ja meetodikal. Taotlusvoorude eesmärgid kinnitatakse juhtkomisjoni poolt. Projektide maksimaalne kestus on kuni kolm aastat ja maksimaalne eelarve kuni 250 000 eurot.
 - 2.3 III meede. Sisseostetavad teadus- ja arendusteenused. Sisseostetavaid teadus- ja arendusteenuseid tellitakse riigihangete seaduse § 11 lg 1 p 19 sätestatud teadus- ja arendustegevuse erandi alusel ja korras. III meedet kasutatakse juhtkomisjoni määratletud konkreetsete uurimisküsimuste puhul.

3. MÕISTED

1. Taotleja on vastavalt TA programmile Tallinna Ülikool või Tartu Ülikool.
2. Toetuse saaja on taotleja, kelle taotlus on rahuldatud.
3. Partner on projekti kaasatav Eestis positiivselt evalveeritud teadus- ja arendusasutus, kes ei ole ise taotleja, kuid osaleb teadus- ja arendusprojekti elluviimises.
4. Teenusepakkuja on III meetmes sisseostetavaid teadus- ja arendusteenuseid pakkuv avaliku, era- või kolmanda sektori asutus või juriidiline isik.
5. Uurimistoetuse taotluste (edaspidi taotlus) menetleja on HTM.

¹ Lähtuda tuleb kehtivas [koolieelse lasteasutuse seaduses](#) ja [põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses](#) sätestatud mõistetest.

6. Vastutav täitja on isik, kellel on projektis ette nähtud ülesannete täitmiseks vajalik ettevalmistus, pädevus ja kogemus.
7. Põhitäitja on isik, kellel on projektis ette nähtud ülesannete täitmiseks vajalik ettevalmistus, pädevus ja kogemus ning kes panustab projekti eesmärkide saavutamisse ja kellel on toetuse saaja või partneriga projekti elluviimise perioodil töölepinguline suhe.
8. Täitja on isik, kes panustab projekti eesmärkide saavutamisse ja kellel on projekti tegevuste elluviimise perioodil toetuse saaja või partneriga lepinguline suhe või kes on toetuse saaja või partneri üliõpilane.
9. Juhtkomisjon on TA programmi juhtiv kogu, millel on kinnitatud töökord ning mille koosseisu kuuluvad Haridus- ja Teadusministeeriumi ja partnerite esindajad.

4. I ja II MEETME PROJEKTITOETUSTE TAOTLEMINE, HINDAMINE, MÄÄRAMINE JA ARUANDLUS

1. Uurimistoetuse taotlemine

- 1.1 Taotlus esitatakse HTMi Eesti Teadusinfosüsteemi (edaspidi ETIS) kaudu juhtkomisjoni määratud tähtjaks. Taotlusvooru ajakava avalikustatakse HTMi kodulehel ja ETISi vahendusel. Vastavalt eelarve võimalustele kehtestab juhtkomisjon igaaastaselt ning annab sellest teada HTMi kodulehel ja ETISi vahendusel.
- 1.2 Uurimistoetuse taotleja kaasab projekti elluviimisse vähemalt ühe partneri..
- 1.3 Uurimistoetuse taotleja kaasab projekti elluviimisse noorteadlasi haridusteaduste ja/või õpetajate koolituse valdkonna teadlaste järelkasvu toetamiseks.
- 1.4 Uurimistoetuse taotleja projekti vastutav täitja peab taotletava projekti juures töötama vähemalt 0,2 koormusega.
- 1.5 Taotluses näidatakse ära:
 - 1.5.1 projekti nimetus;
 - 1.5.2 projekti lühikirjeldus;
 - 1.5.3 taotletava toetuse periood (kuni 3 aastat);
 - 1.5.4 vastutav täitja, põhitäitja(d) koos CV-ga(dega), täitja(d) ja partner(id) ning ülesannete jaotus ja maht projekti meeskonnas, sh projektis on välja toodud projekti kaasatud noorteadlased ning projekti seos nende professionaalse arenguga;
 - 1.5.5 projekti vajalikkus ja taust, sh olulisus programmi ning taotlusvooru eesmärkide seisukohalt;
 - 1.5.6 projekti eesmärgid, uurimisküsimused või -hüpoteesid, uurimismeetodid ja tööplaan koos iga tööetapi oodatava väljundiga, sh eeldatav ajakava aastate lõikes ja projekti eesmärkide saavutamiseks vajaliku taristu kirjeldus;
 - 1.5.7 projekti eeldatavad tulemused, nende potentsiaalne rakendatavus, sh nüüdisaegse õpikäsituse rakendamisele klassiruumis ja mõju õpetajate järelkasvule, ühilduvus või seos olemasolevate projektide või rakendustega; interdistsiplinaarsus; olulisus Eesti teadusele, ühiskonnale ning võimalikud jätkamissuunad;
 - 1.5.8 andmehaldusplaan, sh andmestiku loomise, kogumise, talletamise põhimõtted ning selgitus, kuidas tagatakse tulemuste vastavus TA programmi litsentsimis põhimõtetele;
 - 1.5.9 teaduseetika põhimõtete järgimine;
 - 1.5.10 seotud uurimisprojektid;
 - 1.5.11 projektijuhi ja täitja(te) senine taotletava projekti temaga seotud teadus- ja arendustegevus, sh selgitused teema ja eesmärkide poolest sarnaste projektide/grantide kohta, nende erinevused taotletava projektiga võrreldes ning selgitus, mis on projektis loodav uus ja unikaalne teadmine. Uurimistoetuse saanud asutusel on õigus mõjuvatel põhjustel (vastutava täitja siirdumine teisele tööle, alaliselt elama asumine teise riiki, surm, raske haigus, või muud olulised

ja põhjendatud asjaolud) määrata projektile uus vastutav täitja, teavitades sellest HTMi; projekti peatamine ei ole lubatud;

- 1.5.12 projekti kogueelarve ning eelarve jaotus aastate kaupa, sh detailsemalt esimese aasta eelarve. Kui projekti raames valmib näiteks tehnoloogiline lahendus, siis selle pikaajalise ja jätkusuutliku finantseerimise kava ja allikad. TA programmi raames elluviidavate projektide eelarved koosnevad otsestest kuludest ja üldkulust. Otsesed kulud on personalikulud (töötasud koos kõigi riiklike maksude, maksete ja seadustest tulenevate hüvitistega ning üliõpilaste teadustöö stipendiumid) ning tegevuskulud (lähetuskulud, projekti täitmisega otseselt seotud põhi- või väikevara soetamise kulud, teenusepakkuja(te)lt sisseostetavad teadus- ja arendusteenused, uurimisprojekti tulemuste publitseerimise ja tutvustamisega seotud kulud ning muud projekti elluviimiseks vajalikud kulud). Üldkulu on asutuse kulu, mis on seotud projekti asutuse poolse haldamisega ning projekti täitmiseks vajaliku kvaliteetse keskkonna tagamisega. Üldkulu määr on kuni 20% otsestest kuludest, välja arvatud sisseostetavad teadus- ja arendusteenused.

1.6 HTMil on vajadusel õigus nõuda taotlejalt täiendavaid andmeid ja dokumente.

2. Projektitoetuse taotluste hindamine

2.1 Taotlusi hindab juhtkomisjon kaasates eksperte retsensentidena.

2.1.1. Komisjon on otsuse tegemisel sõltumatu. Retsensioonid ei ole komisjonile siduvad, vaid neid käsitletakse kui abistavat materjali otsuse tegemisel.

2.1.2. Retsensentide kaasamisel peavad retsensendid kinnitama kirjalikult huvide konflikti puudumist enne lepingu sõlmimist ja välistatakse, et kaasatav ekspert on projektitaotluse esitanud asutuse töötaja, tal on aktiivne seos projekti täitjatega (töösuhe olenemata vormist) või ta on projekti täitja(te)ga seotud isik (korruptsioonivastase seaduse § 7 järgi).

2.1.3. Retsensendid omavad doktorikraadi vastavas valdkonnas ning neil on publikatsioone projektiga seotud valdkonnas.

2.2 Juhtkomisjon hindab taotlusi ning koostab igale taotlusele koondhinnangu, võttes arvesse järgnevaid kriteeriume:

2.2.1 projekti põhjendatus, läbimõeldus ja jätkusuutlikkus, vastavus programmi ja taotlusvooru eesmärgile. Tehnoloogilise lahenduse välja töötamisel selle töös hoidmise ja arendamise finantseerimise pikaajaline läbimõeldus ja realistlikkus;

2.2.2 projekti teostatavus, sh meetodika sobivus, eelarve ja planeeritud tegevuste vastavus ning põhjendatus. Vastutava täitja ja meeskonna sobivus, nende eelnev kogemus ja senine tegevus valdkonnas, suutlikkus projekti ellu viia ning vajaliku taristu olemasolu ja sobivus, projekti kaasatud noorteadlased ning selgelt mõistetav seos nende professionaalse arenguga. Projektimeeskonna liikmete, sh põhitäitja(te) ülesanded ja töömahud on mõistetavad, põhjendatud ning väldivad liigset ülesannete killustumist;

2.2.3 projekti unikaalsus, vastutava täitja projektiga varasemate või paralleelselt käimasolevate projektide ja/või grantide teemad ning eesmärkide kattuvus projekti teema ja eesmärgiga. Juhul kui esinevad sarnased projektid/grandid, on nende teemad/eesmärgid ning erisused taotletava projektiga selgelt välja toodud;

2.2.4 projekti tulemuste koosõla programmi eesmärkidega, projekti mõju ja olulisus õpetajate järelkasvu ning haridusteaduste valdkonnale, Eesti teadusele ja ühiskonnale laiemalt, nüüdisaegse õpikäsituse rakendamisele klassiruumis;

2.2.5 projekti interdistsiplinaarsus ja koostöö eri teadus- ja arendusasutustega, sh koostööst tekkiv sünergia.

2.3 Taotlusi hinnatakse kriteeriumite lõikes skaalal arvestatud või mitte-arvestatud.

2.4 Hinnatavate kriteeriumite osakaalud on võrdsed.

- 2.5 Juhtkomisjon koostab koondhinnangu ja teeb selle alusel haridus- ja teadusministrile esialgse rahastamisetpaneku.
- 2.6 Taotlusi, mille vähemalt ühe kriteeriumi hinne on mitte-arvestatud, ei rahastata. Komisjon võib esitada täiendavaid küsimusi koondhinnangu koostamise käigus.
- 2.7 Juhtkomisjon võib esitada lisatingimusi, mida taotleja on kohustatud toetuse saamisel täitma.
- 2.8 HTM teeb taotluse koondhinnangu, sealhulgas juhtkomisjoni esialgse rahastamisetpaneku, taotlejale kättesaadavaks e-posti teel. Taotlejal on õigus esitada arvamus juhtkomisjoni rahastamisetpaneku kohta kirjalikult 2 nädala jooksul e-posti teel saadetud teavitusele järgnevast tööpäevast alates.
- 2.9 Valeandmete, loomevarguse või petturluse ilmnemisel on HTMil õigus taotlus tagasi lükata.
- 2.10 Projektitoetuse määramine ja eraldamine
- 2.10.1 Juhtkomisjonil on õigus teha koondhinnangut ja -hindeid arvesse võttes, sh taotlejalt saanud arvamusi ja vastuväited kaaludes, HTMile põhjendatud ja erapooletu ettepanek:
- 2.10.1.1 rahuldada taotlus;
 - 2.10.1.2 rahuldada taotlus osaliselt;
 - 2.10.1.3 mitte rahuldada taotlust, kui:
 - 2.10.1.3.1 projekti vähemalt ühe kriteeriumi hinne on mitterahuldav;
 - 2.10.1.3.2 programmi eelarve mahu tõttu ei ole võimalik projekti toetada;
 - 2.10.1.3.3 taotleja ei ole nõus ettepanekuga taotluse osalise rahuldamise või lisatingimuste täitmisega.
- 2.10.2 Projektitaotluse rahuldamise otsuse toetuse määramise või taotluse mitterahuldamise otsuse kohta teeb haridus- ja teadusminister käskkirjaga.
- 2.10.3 Projektitoetus määratakse korraga üheks eelarveaastaks (edaspidi projektitoetuse periood), välja arvatud juhul, kui toetuse jääk otsustatakse üle kanda järgmisesse eelarveaastasse korra punktis 4.2 sätestatud tingimustel.
- 2.10.4 Projektitoetus makstakse välja ministri käskkirja alusel.
- 3 Vahearuanne ja projektitoetuse eraldamise jätkamine
- 3.1 Kui tegemist on mitmeaastase projektiga, langetatakse projektitoetuse eraldamise jätkamise otsus eelneva projektitoetuse perioodi tulemuste (vahearuanne) ja järgneva projektitoetuse perioodi töökava põhjal. Projekti vahearuanne esitatakse koos järgneva projektitoetuse perioodi töökavaga ETISE kaudu HTMile hiljemalt 15. jaanuariks.
- 3.2 Vahearuanne näidatakse ära:
- 3.2.1 projektitoetuse perioodi tulemuste kokkuvõte ja väljundid, toetuse eelarve kasutamine;
 - 3.2.2 juhul, kui osadeks tegevusteks on eelmisest perioodist kasutamata toetuse jääk, jäägi suurus ning selgitused jäägi tekkimise põhjustest;
 - 3.2.3 projektitoetuse perioodil tehtud olulised muudatused tegevuskavas ja nende põhjendus;
- 3.3 Järgneva projektitoetuse perioodi töökavas näidatakse ära:
- 3.3.1 töökava järgmiseks projektitoetuse perioodiks;
 - 3.3.2 vajadusel tekkinud muudatused projekti meeskonnas;
 - 3.3.3 projekti eelarve järgneva projektitoetuse perioodi kohta;
 - 3.3.4 juhul, kui tekib jääk toetuse kasutamisel eelarveaasta jooksul, siis kas ja millises summas on järgmiseks projektitoetuse perioodiks juurde vaja eelarvelisi vahendeid projektitegevuste teostamiseks;
 - 3.3.5 juhul, kui projektitoetus määrati lisatingimustega, siis esitatud lisatingimuste täitmise tegevuskava.

- 3.4 Vahearuanndeid ja järgneva perioodi töökavasid hindab juhtkomisjon ning vajadusel kaasab eksperte. HTMil on vajadusel õigus nõuda toetuse saajalt ja vastutavalt täitjalt täiendavate andmete esitamist.
 - 3.5 Vahearuannde ja järgneva perioodi töökavade põhjal koostab juhtkomisjon igale taotlusele koondhinnangu, vajadusel arvestab eksperti(de) hinnanguid ning võtab arvesse järgnevaid kriteeriume:
 - 3.5.1 projektitoetuse perioodi tegevuste tulemuslikkus;
 - 3.5.2 järgmise projektitoetuse perioodi töökava teostatavus, tegevuste eesmärgipärasus, meetodika sobivus eesmärkide saavutamiseks, eelarve ja planeeritud tegevuste vastavus.
 - 3.6 Juhtkomisjon teeb koondhinnangute alusel esialgse rahastamissetpaneku.
 - 3.7 Juhtkomisjon võib kirjeldada tingimused, mida toetuse saaja on kohustatud toetuse saamisel täitma.
 - 3.8 HTM teeb vahearuannde kohta koondhinnangu, sealhulgas juhtkomisjoni esialgse toetuse jätkamise ettepaneku toetuse saajale kättesaadavaks 10. veebruariks. Toetuse saajal on õigus esitada arvamus juhtkomisjoni rahastamissetpaneku kohta kirjalikult HTMi määratud tähtajaks. Juhul, kui juhtkomisjon on kirjeldanud tingimused, mida projektitoetuse saamiseks tuleb täita, kinnitab toetuse saaja nõusolekut tingimuste täitmiseks.
4. Projektitoetuse eraldamise jätkamine ja projektitoetuse eraldamise lõpetamine
 - 4.1 Juhtkomisjon teeb koondhinnanguid arvesse võttes, sealhulgas toetuse saajalt saabunud arvamus ja vastuväited kaaludes, HTMile põhjendatud ja erapooletu ettepaneku:
 - 4.1.1 jätkata projektitoetuse eraldamist taotletud mahu;
 - 4.1.2 kanda üle korra punktis 4.2 nimetatud projektitoetuse jääk või jätta jääk üle kandmata;
 - 4.1.3 jätkata projektitoetuse eraldamist osalises mahu, kui projekti eesmärgid, tulemused või väljundid on saavutatavad ka väiksemas mahu toetusega;
 - 4.1.4 lõpetada projektitoetuse eraldamine, kui:
 - 4.1.4.1 projekti täitmise edukus ja jätkusuutlikkus on olulisel määral vähenenud või on ebapiisav;
 - 4.1.4.2 juhtkomisjoni poolt seatud täiendavad tingimused toetuse saajale ei ole täidetud;
 - 4.1.4.3 esinevad muud olulised ja põhjendatud asjaolud.
 - 4.1.5 Projektitoetuse jätkamise või eraldamise lõpetamise otsuse teeb haridus- ja teadusminister käskkirjaga.
 - 4.2 Projektitoetuse jäägi ülekandmine
 - 4.2.1 Kui on teada, et toetust ei saa kasutada või seda ei ole kasutatud eelarve aasta jooksul, on võimalik põhjendatud juhtudel toetuse saajal taotleda toetuse jäägi üle kandmist järgmisse eelarveaastas vahearuannde ja järgneva perioodi töökava esitamisel korra punktis 3.2.2 ja 3.3.4 sätestatud tingimustel.
 - 4.2.2 Juhtkomisjon otsustab jäägi ülekandmise käesoleva korra punktis 3.5 sätestatud koondhinnangu andmisel ning esitab HTMile ettepaneku jäägi üle kandmise või mitte üle kandmise kohta projekti tegevuskava täitmist ja eesmärkide saavutamist silmas pidades.
 5. Lõpparuande esitamine ja kinnitamine
 - 5.1 Lõpparuanne esitatakse HTMile ETISE kaudu hiljemalt projekti lõppemise aastale järgneva aasta 31. jaanuariks. Aasta keskel lõppeva projekti puhul ühe kuu jooksul pärast projekti lõppemist, aga mitte hiljem, kui järgmise aasta 31. jaanuariks.
 - 5.2 Projekti lõpparuandes näidatakse:

- 5.2.1 tulemused ja eelarve kasutus vastavalt taotluses esitatud eesmärkidele ja väljunditele (sh juhul kui on tekkinud toetuse eelarve jääk, selle tekkimise põhjused);
 - 5.2.2 saavutatud tulemuste rakendatavus, ühilduvus või seos olemasolevate projektide või rakendustega; interdistsiplinaarsus; olulisus Eesti teadusele, ühiskonnale ning võimalikud jätkamissuunad;
 - 5.2.3 kinnitus, et projekti raames loodud andmed on kättesaadavaks tehtud selleks sobivas repositooriumis;
 - 5.2.4 projektitoetuse eraldamisel juhtkomisjoni nimetatud lisatingimuste täitmine;
 - 5.2.5 populaarteaduslik lühikokkuvõtte projekti tegevustest, tulemustest ja nende olulisusest.
 - 5.2.6 muu oluline projektiga vahetult seotud informatsioon.
 - 5.3 Lõpparuandeid hindab ja kiidab heaks juhtkomisjon, küsides vajadusel täitjatelt täiendavat informatsiooni projekti tulemuste kohta. Lõpparuanne kinnitatakse juhtkomisjoni poolt hiljemalt kahe kuu jooksul pärast lõpparuande esitamist, kuid mitte hiljem kui 10. veebruariks eelmise aasta lõpul lõppenud projekti puhul.
 - 5.4. Kui aruanne ei vasta käesolevas korras kehtestatud nõuetele ning mittevastavust pole kõrvaldatud juhtkomisjoni poolt määratud tähtpäevaks, jätab juhtkomisjon aruande heaks kiitmata. Sel juhul on juhtkomisjonil õigus teha ministrile ettepanek toetuse täies ulatuses või osaliselt tagasi nõudmiseks.
 - 5.5 Projekti ennetähtaegsel lõppemisel on toetuse saaja kohustatud esitama lõpparuande juhtkomisjoni määratud tähtajaks.
6. Toetuse tagasinõudmine
- 6.1 HTMil on õigus välja makstud toetus osaliselt või täielikult tagasi nõuda juhul kui:
 - 6.1.1 toetuse saaja ei täida toetuse taotluses esitatud eesmärgi;
 - 6.1.2 toetuse saaja ei täida käskkirjas sätestatud tingimusi;
 - 6.1.3 toetuse saaja on esitanud valeandmeid või varjanud olulist teavet, mis mõjutab projekti elluviimist;
 - 6.1.4 abikõlblike kulude maksumus kujunes planeeritust väiksemaks, v.a. juhtudel, kui mitmeaastase projekti korral juhtkomisjoni nõusolekul kasutatakse eelarve jääki korra punktis 4.2 sätestatud tingimustel projekti jätkamiseks vahearuandes märgitud järgmisel projektitoetuse perioodil;
 - 6.1.5 toetuse saaja on jätnud osaliselt või täielikult täitmata kohustuse või nõude;
 - 6.1.6 aruanne ei ole esitatud tähtajaks;
 - 6.1.7 toetuse andmine või kasutamine pole kooskõlas riigiabi reeglitega.
 - 6.2 Toetuse osaliseks või täielikuks tagasi nõudmiseks teeb juhtkomisjon ministrile põhjendatud ettepaneku. Toetuse osaline või täielik tagasinõue kinnitatakse ministri käskkirjaga.
 - 6.3 Toetuse saaja peab maksma toetuse tagasinõudmise otsuses nimetatud toetuse tagasi 60 kalendripäeva jooksul otsuse kehtima hakkamise päevast arvates.
 - 6.4 Toetuse osalisest või täielikust tagasinõudmisest teavitatakse toetuse saajat esimesel võimalusel pärast punktis 6.2. nimetatud käskkirja kinnitamist.
7. Riigiabi ja vähese tähtsusega abi
- 7.1 Toetuse saaja peab tagama, et toetuse vahendeid kasutatakse, muuhulgas teenusepakkujate ja partnerite kaasamisel, kooskõlas riigiabi ja vähese tähtsusega abi reeglitega konkurentsiseaduse §-ides 30 ja 33 sätestatud tingimustel ning kooskõlas Euroopa Liidu õigusaktidega.
 - 7.2 Majandustegevusega tegelemisel tuleb toetuse vahendite kasutamisel toetuse saajal, teenusepakkujatel ja partneritel eristada raamatupidamises teadus- ja arendustegevusega seotud majandustegevus ja mittemajandustegevus, nende kulud ning rahastamine, välja arvatud juhul, kui toetus on antud kooskõlas Euroopa Komisjoni määrusega (EL) nr

651/2014 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1-78) või Euroopa Komisjoni määrusega (EL) 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 2023/2831, 15.12.2023).

7.3 Ebaseadusliku ja väärkasutatud riigiabi tagasinõudmise korral juhindutakse konkurentsiseaduse §-s 42 sätestatust, kui Euroopa Liidu õigusest ei tulene teisiti.

8. Projekti tulemuste avalikustamine ja kättesaadavaks tegemine

8.1 Andmete kättesaadavaks tegemiseks võib kasutada institutsionaalseid või valdkondlikke repositooriume.

8.2 Projekti tulemusel avaldatud ja projektitoetusele viitavate publikatsioonide terviktekstid teeb toetuse saaja avalikkusele ETISE kaudu vabalt kättesaadavaks esimesel võimalusel.

8.3 Projekti lõpparuande teeb HTM ETISE kaudu avalikult kättesaadavaks.

8.4 Toetuse saaja nimetab HTMi tegevuse toetajana projekti tulemusi tutvustavates trükistes, reklaamides (pressiteated, raamatud, trüki- tele- ja raadioreklaam jne) ja avalikel esinemistel, samuti kasutab trükistes HTMi logosid nähtaval kohal.